

" B O S C H - P L A N "

B E R G E R W E G

1 9 3 3

UITVOERING BOSCHPLAN NABIJ DEN BERGERWEG.

B. en W. schrijven in bijlage nr. 131: Bij ons voorstel (bijlage Nr. 106) tot aankoop van het terrein aan den Bergerweg, groot ongeveer 18 H.A., van den heer D. Binnewijzend, hebben wij er op gewezen, dat dit terrein afgezien van zijn waarde als weiland, zich uitstekend leent voor uitvoering van een bescheiden boschplan in werkverschaffing, waardoor eenzijdig een geschikt object zou zijn gevonden voor tewerkstelling van een groot aantal werkloozen gedurende langeren tijd, anderzijds het aspect der gemeente door een welkome afwisseling in het polderlandschap belangrijk zou worden verfraaid. Daar komt bij, dat het boschplan tevens zou kunnen dienen voor den bouw van afzonderlijk staande landhuizen en villa's, waardoor de vestiging van beter-gestitueerden in deze gemeente kan worden bevorderd.

De Minister van Sociale Zaken doelde naar aanleiding van ons verzoek om toekenning van Rijkssubsidie in de kosten van uitvoering van het boschplan in werkverschaffing mede, dat hij in beginsel bereid is tot het verlenen van subsidie.

Wij hebben aan de betrokken hoofden van dienst opgedragen na te gaan, of het mogelijk zou zijn een aesthetisch goed verzorgde oplossing voor het boschplan te krijgen, welke tevens een rendabele exploitatie zou waarborgen. Zij hebben daartoe het bij de stukken overgelegde rapport met daarbij behoorend plan ingediend, dat inderdaad aan de gestelde eischen voldoet en het vooruitzicht opent op een economische verkaveling der in het plan beschikbare bouwterreinen. Het ontworpen boschplan wijkt af van het vastgestelde en goedgekeurde plan van uitbreiding "West", in verband waarmede een wijziging van dit uitbreidingsplan behoort tot stand te komen, wanneer besloten wordt tot uitvoering van het boschplan.

Het ontworpen plan geeft buiten de bebossching met vijver gelegenheid voor het maken van 148 kavels bouwterrein. Aan deze woningen zullen eischen meevoren den bouw van villa's en landhuizen, ten worden gesteld, opdat zij in de omgeving passen. De minimum-inhoudmaat ware te bepalen op 350 M2., zoodat ook grootere landhuizen kunnen worden gesticht, in verband waarmede de gelegenheid moet worden gegeven om grootere bouwterreinen aan te koop. Het aantal kavels, op het plan aangegeven, zal derhalve als een maximum moeten worden beschouwd, terwijl in de verkaveling zelf wijzigingen moeten kunnen worden gebracht, wanneer dit noodig blijkt. Intusschen zal geen afwijking behooren te worden toegestaan van den eisch, dat alle op het plan te stichten villa's afzonderlijk komen te staan, tenminste 1 Meter zijdelingsche afstand van de naastliggende gebouwen wordt bewaard en op tenminste 10 Meter uit de rooilijn wordt gebouwd. Een en ander zal nog nader in het plan van bebouwing worden uitgewerkt, dat in de wijziging van het uitbreidingsplan zal worden opgenomen.

De uitvoering van het boschplan hebben wij ons gelacht deels in werkverschaffing in eigen beheer, deels in werkverschaffing na aanbesteding, terwijl daarenboven bij een klein gedeelte van het werk, dat als vakkundig werk is te beschouwen, b.v. het bouwen van een brug de loonen volgens het geldend plaatselijk loon overeenkomstig het collectief landelijk contract zullen behooren te worden betaald. Voor uitvoering in eigen beheer (in werkverschaffing

leenen zich zeer goed het graven van den vijver (grondverzet 37000 M3.), het bovenbrengen van de maaltveelbaarde (grondverzet 30.000 M3.) en de aanplant van het bosch, terwijl voor aanbesteding in aanmerking komen de aanvoer van zand (120.000 M3.) en de aanleg van wegen in totaal is in het werk een bedrag van f 140.000 aan arbeidsloon. In werkverschaffing begrepen, waarvoor ongeveer 150 personen gedurende een jaar in werkverschaffing kunnen worden tewerk gesteld. Hierbij komt, dat voor de werken overigens aan arbeidsloon (anders dan in werkverschaffing) kan worden geraamd een bedrag van rond f 32.000.—, hetgeen beteekent een arbeid van ongeveer 1300 arbeidsweken, d. i. voor 26 personen gedurende een jaar of 52 gedurende een half jaar.

De arbeidsvoorwaarden voor de werkverschaffing zouden dezelfde kunnen zijn als die, welke bij Uw besluit van 5 October j.l. zijn vastgesteld, behoudens eventuele wijzigingen, welke noodig mochten zijn voor verkrijging van Rijks- en Provinciaal subsidie.

Met de uitvoering van het werk zal evenwel niet eerder dan na Kerstmis 1933 kunnen worden begonnen, op welken datum het gekochte terrein kan worden aanvaard. Het is evenwel gewenscht thans reeds een beslissing te nemen, wil men de zekerheid hebben, dat in het begin van Januari a.s. bij het werk 100 werkloozen kunnen worden tewerkgesteld, aangezien het noodig is te voren de voorbereidingen te treffen, o.m. het maken van een ontwerp tot herziening van het uitbreidingsplan "West".

De begroting van het werk is als volgt opgesteld:

1. Aanvoer van zand 120.000 M3.	f 108.000
2. Graven vijver 37.000 M3. ad f 150 per M3.	55.000
3. Het bovenbrengen van de maaltveelbaarde	40.000
4. Wegen en riolering (30 c.M. model buis) en zeer eenvoudige 5 M. breede wegverharding	50.000
5. Graszoden op de 10 M. breede wegen brengen (5. M. wordt later behand. zie 4)	1.200
6. Boschaanleg	72.000
7. Brug naar later te maken teekening	9.000
8. Aankoop grond rond f 45000 met bijkomende kosten f 5000 tezamen	50.000
9. Onkosten en onvoorziene uitgaven	14.800

Totaal f 400.000

Het geheele terrein is groot ongeveer 180.000 M2., voer wegenaanleg, kaden en den te graven vijver is ongeveer 70.000 M2. berekend, zoodat een bouwrijpe oppervlakte overblijft van ongeveer 110.000 M2. De kostprijs per M2. bouwrijp terrein bedraat dus f 400.000 : 110.000 = f 3.64 per M2., waarbij dan nog komt de algemeene omslag in de kosten van aanleg van kunstwerken in het Bergerwegkwartier ten bedrage van f 0.50 per M2. Wanneer nu bij dezen prijs wordt gevoegd een renteverlies gedurende een tijdvak van ongeveer tien jaar van f 0.15 per M2. per jaar over het volle bedrag (d.i. een gemiddeld renteverlies gedurende ongeveer twintig jaar), dan moet de verkoopprijs op tenminste f 5.50 per M2. worden vastgesteld, om een exploitatierekening te verkrijgen, die het risico der gemeente binnen behoorlijke perken houdt.

Zoals uit vorenstaande begrooting van kosten blijkt, is daarbij geen rekening gehouden met het bedrag van het eventueel te ontvangen Rijks- en Provinciaal subsidie. Vermoedelijk zal, voorzover het werk in eigen beheer zal worden uitgevoerd, een grooter aantal arbeiders werk verrichten dan in de raming is opgenomen. Ook wanneer dit aantal met b.v. 30 moet worden verhoogd, dan nog zal dit geen bezwaar geven, omdat in verband met het te ontvangen subsidie de nettokosten voor de gemeente niet zullen stijgen.

Wij meenen door het voorafgaande te hebben aangehouden, dat noch de begrooting, noch de exploitatie-opzet voor de uitvoering van het boschplan een te groot risico op de gemeente zouden laden, terwijl tegelijkertijd zou vaststaan, dat de gemeente aan ongeveer 200 personen gedurende een jaar arbeid zou verschaffen.

Zoals wij in den aanhef hebben medegedeeld, verdient uitvoering van het boschplan aanbeveling om het aspect der gemeente, dat daardoor wordt verkregen, te verfraaien, om de vestiging van goed-gestitueerden in de gemeente te bevorderen en niet het minst om de buitengewone werkloosheid in deze gemeente te doen verminderen. Op deze wijze zal het mogelijk zijn een zeer groot aantal werkloozen gedurende langeren tijd aan den demoraliseerenden invloed van het gedwongen nietsdoen te onttrekken.

Met verwijzing naar de adviezen van de Commissies van bijstand voor de openbare werken, voor de plantsoenen, voor het grondbedrijf en voor de financiën stellen wij Uwe Vergadering voor tot de uitvoering van het boschplan op de hiervoor omschreven wijze over te gaan.

B. en W. bieden het ontwerp-besluit daartoe ter vaststelling aan.

Voorstel tot uitvoering van een boschplan op een terrein nabij den Bergerweg.

B. en W. doen het voorstel om 18 H.A. weiland aan de oostzijde der gemeente in de richting van Bergen te beboschen, onder mededeeling dat van den minister van sociale zaken bericht is ingekomen, dat hij principieel bereid is voor dit plan subsidie toe te kennen. Het ontwerpplan geeft buiten de bebosching en vijvers gelegenheid tot het maken van 148 kavels bouwterrein voor het bouwen van villa's en landhuizen waarvan de minimum-inhoudmaat 350 M3 moet zijn. Deze villa's zullen minstens 10 M. uit de rooilijn moeten worden gebouwd en aan weerskanten minstens 10 M. van de grens van andere villa-terreinen moeten zijn gelegen.

De begroting vordert een uitgave van f 400.000, waarvan in werkverschaffing een loon van f 140.000 en f 32.000 in contractloos zal worden uitgegeven. Hierdoor zullen 200 personen gedurende een jaar te werk kunnen worden gesteld. Voor boschaanleg is f 72.000 uitgetrokken, voor rioolering en wegverharding f 50.000 en voor aankoop grond f 50.000.

Om een exploitatierekening te verkrijgen die het risico voor de gemeente binnen behoorlijke perken houdt wordt de prijs voor 110.000 M2. bouwrijp terrein op f 5.50 per M2. gesteld. Het geheele terrein is 180.000 M2. groot.

De voorzitter deelde mede, dat gister van den minister van sociale zaken een telegram was ingekomen, waarin hij definitieve toezegging van subsidie voorbehield, tot kennisname van cijfers. Daarop was telegrafisch geantwoord, dat het voorstel is gedaan behoudens goedkeuring door het rijk.

De heer Ringers oordeelde, dat het hem voorkomt, dat men door de boomen het bosch niet ziet. Door het terrein komt een verbindingsweg. Op 30.000 M2. worden de wegen met graszoden belegd. Men krijgt dan alleen de mogelijkheid om te wandelen. Het wordt een recreatieoord voor hen die daar komen te wonen. Wordt werkelijkheid wat wordt voorgesteld, dan geraakt alle bosch weer weg.

Er blijft slechts over een wijk voor villa-bouw, zelfs in de omgeving van den vijver. In de bijlage is geen cent uitgetrokken voor het onderhoud, dat groote uitgaven zal vorderen, wil het geen woestijn worden. Als spr. het plan in de toekomst ziet, dan wordt het gemakkelijk van een bestaand uitbreidingsplan af te wijken, terwijl de ervaring leerd, dat dit steeds veel tijd vordert. Hoe zit dit. Spr. ging de bijlage na en de vragen aan de hoofden van bedrijven gericht. Het college is tevreden over de uitvoering van de opdracht. Er is niet gevraagd of hetgeen men wil voldoet aan billijke eischen. De wegen worden over een breedte van 5 M. zeer eenvoudig behard. 2 Meter trottoir met graszoden achtte men voldoende voor een villa-wijk, zonder dat men zich zorgen maakt, hoe het water van den weg te voeren. De opzet is wel zeer eenvoudig. Als er echter 150 percelen geslicht zijn, dan zullen de bewoners vaste ingezonden stukken schrijvers in de bladen worden, omdat men hen niet onbegaanbare wegen laat zitten. Zij zouden gelijk hebben, omdat de geprojecteerde wegen niet degen. Dat zal f 100.000 vorderen en een post ontbreekt daarvoor in het plan.

Men wil voorts een deel van het werk aanbesteden en een deel in werkverschaffing uitvoeren. In de bladen heeft men kunnen lezen, dat de regering bij dergelijke werken gebruik wil maken van de aannemers, en arbeiders van de arbeiders. Spr. vroeg om met het aanbesteden verder te gaan dan het onder 1 genoemde.

2 en 3 leenen zich ook voor aanbesteding. Waar met de regering nog geen overeenstemming is verkregen, verzocht spr. overleg met de regering om het werk op de openbare markt te brengen, opdat ook een werkgever daarin werk kan vinden.

De exploitatieopzet werd door spr. nog nader onder de loupe genomen. Z.I. zal de grond op f 0.60 per M2. komen, of voor een minimum-terrein van 600 M2. op f 3500.

Waar komen de 150 bewoners vandaan die alleen voor den grond f 3500 tot f 5000 kunnen geven? En moeten menschen komen die over een goede positie of middelen beschikken. De exploitatie van het Emma- en Nassaukwartier en van het Blokhovepark leeren toch wel iets. Sinds 1928 is het Blokhovepark in exploitatie en er zijn nog maar 11 percelen verkocht.

Als men ziet hoe langzaam het gaat, dan moet men zich kunnen voorstellen dat de tijd van 20 jaar veel te kort is. De 11 terreinen van het Blokhovepark brachten gemiddeld f 4 per M2 op en in dit boschplan is men niet geslaagd iets beters te brengen. Volkomen is het spr. duidelijk dat de directeur van het grondbedrijf de exploitatie niet wenschend omdat het zorgen voor het bedrijf moet geven.

Uit een werkverschaffingsoogpunt is het juist, maar daarom moet men de zaken schelden. Laat het college het plan terug nemen en opnieuw berekenen waarvoor het terrein in het bedrijf kan worden gebracht en voor het ontbrekende een crediet vragen.

De heer Govers had met genoegen het terrein voor de gemeente gekocht echter met voorbehoud van de exploitatie. Nu hij die hoort is hij geschrokken. De exploitatierekening deugt niet en spr. kan dan ook met deze bijlage niet mee gaan. Ged. St. hebben de goedkeuring over het besluit van aankoop nog opgeschort. Spr. veronderstelde, dat de minister de bijlage niet heeft gekregen. Voor 25 Dec. kan met het werk niet worden aangevangen. Ook spr. oordeelde de opzet fout. Ook de rioolering is onvoldoende.

Voor het grondbedrijf oordeelde spr. de plan een groot bezwaar.

Graszoden zijn onvoldoende voor trottoirs. In Heiloo zag spr. ook een belachelijk boschplan. Spr. voorstelt een groote stroop voor de gemeente en steunt het voorstel-Ringers.

De heer v. d. R. u n e d v e l d e, dat zijn fractie met veel genoegen de bijlage had behandeld. Van den heer Govers had hij secuurders cijfers verwacht.

Spr. verwachtte van het plan groote werkverruiming, ook voor de aannemers.

Wordt het plan niet uitgevoerd dan is er geen werkgelegenheid in Alkmaar. Om alles uit te besteden achtte hij niet wenschelijk. B. en W. hebben voor een deel daarmede reeds rekening gehouden. Spr. had begrepen dat heer Ringers de aanbesteding wil ter bevoordeeling van een sekere groep en hij achtte dit in dezen tijd niet juist. In dezen tijd vraagt dit plan aansluiting in den raad om een groot deel der arbeiders het droeve handophouden bij M. H. te besparen.

Ook spr. had van den directeur van het grondbedrijf bij anders aankopen reeds een gelijk geluid gehoord en hij maakte het in deze, dat hij, als B. en W. met een voorstel zijn gekomen, de raad voor een andere zienswijze tracht te beïnvloeden. Het verheugde hem, dat de commissie op de plannen geen bemerkingen heeft en alleen met den heer Ringers maar aanbesteding wil. De plannen kunnen de toets van critiek doorstaan. Dit blijkt uit de gevoerde correspondentie. Ook de bestuursdersbond dringt in het arbeidersbelang op aanneming aan.

De voorzitter oordeelde de openbare vergadering de plaats niet voor critiek op een directeur van een bedrijf en verzocht den raad om hierop niet door te gaan en dit aan het college over te laten.

De heer v. d. V a l l l a a k t e de opmerking in de V. V., waar het plan een uopie was genoemd. Het groote vraagstuk der werkloosheid is voor B. en W. aanbidding, met het plan naar voren te komen. Nòch de heer Ringers, nòch de heer Govers hebben ontkend, dat het in het belang is van de werkloosheid. De burgerij en vooral de werkloozen hebben er recht op, de bestrijders te vragen, wat hun perspectief is om hun arbeid te verschaffen.

Alkmaar is een mooie stad, omsloten van alle kanten, behalve ten Westen door polders. Wij moeten de uitbreiding in het polderland zoeken.

Toen de elektrische trein werd ingelegd liet de voorzitter vreugdetonen hooren. Gedacht werd aan de vestiging van forensen. De werkloozen komen wel, maar de welgestelden vestigen zich in Heiloo of Bergen. Zij zoeken een woonplek waar ze natuurschoon vinden. In Heiloo wordt druk gebouwd evenals de laatste jaren in Bergen, voor menschen, die daar hun brood niet behoeven te verdienen. Bouwterreinen als Heiloo en Bergen hebben wij niet. Wij hebben opgehoofd polderterrein. Natuurschoon kan gemaakt worden, dat begrepen de heerschappen van Heiloo, die vòór 100 jaar het Heilooerbosch aanlegden. Wij zijn nu in de gelegenheid om op voor de gemeente minst kostbare wijze in het polderland iets te gaan maken, mede dank zij de moeite die de heer Govers zich getroostte, om te maken een terrein waar te midden van het hout gebouwd kan worden.

Doelloos loopen de werkloozen vol arbeidslust langs de straten. Dit is van deprimeerende invloed en dat moeten wij bestrijden. Met hulp van de regering zullen wij 600 arbeiders 17 weken arbeid kunnen verschaffen. De fractie meent als het geen onmogelijke offers vraagt, de werkloosheid te moeten bestrijden en is dan ook voor het parkplan. Een bedrag van f 3500 voor grond in een dergelijk milieu achtte spr. voor goedgestuurd niet te hoog.

Door aankoop van het Heilooerbosch profiteeren enkele grondbezitters van de offers gebracht door de gemeente. Wij zijn thans in de gelegenheid te concurreren. In Heiloo mag in het betreffende terrein maar één bouwer bouwen. De bouwvakpatroons van Alkmaar vinden daar geen werkgelegenheid.

Alkmaar gooit nu roet in het eten en daar mede zal men in naburige gemeenten nog wel meer rekening moeten houden. Te zeer stijgen grondprijzen tengevolge van wegenplannen. De gemeentebesturen zullen belasting moeten heffen op waardevermeerdering van gronden. De ontwikkeling van Alkmaar wordt door de dure grondprijzen belemmerd. Het plan van B. en W. opent mogelijkheden. In het Drechterlandsche bosch moet minstens 750 M2. gekocht worden tegen f 4 a f 3. Spr. geloofde stellig, dat binnen 20 jaar het terrein bebouwd zal worden, dank zij de reclame voor Alkmaar, dit jaar door het college ingezet en waarvoor f 800 werd gebruikt.

Aan het Lyceumkwartier en den Bergerweg loopt de zaak ook. Dat wij geen winst kunnen behalen is geen argument. Wij moeten het grondbedrijf in staat stellen grond aan te bieden, doch lietat zonder verlies. Een klein verlies, gelet op de groote belangen, zou spr. niet betreuren.

De tunnel en de kwestie van I K.M. afstand van de behouwe kom, vond hij malariamuggen-argumenten.

In Amsterdam heeft men ook spoorwegovergangsmoelijkheden. Beter is het van redacties om in de correspondentie de ingezonden stukken schrijvers te beantwoorden.

Van de tunnel is wel wat te maken voor voetgangers en wielrijders. De tunnel is in de eerste plaats een belang voor Bergen, al is het ook een belang voor Alkmaar.

Een behoorlijke ruimte aan het Zevenhuizen kan verkregen worden, als de bevolking medewerkt. De gemeente kan er geen schatten voor neerleggen.

De menschen hunkeren naar werkgelegenheid en de arbeiders vragen de afwijzers: „wat geeft gij?” Belangen van de 1e orde zijn aan de orde. De tegenstemmers hebben tot plicht ander werk aan te bieden.

De fractie heeft met groote sympathie het plan bestudeerd en meent dat het moet worden aangenomen. Het geldt hier een algemeen belang en de fractie vraagt dan ook

het voorstel met algemeene stemmen te aanvaarden.

De voorzitter onderbrak de discussie met de mededeeling, dat het raadsbesluit tot aankoop van den grond door Ged. Staten was goedgekeurd.

De heer Keijsper zelde dat zijn fractie het voorstel met gemengde gevoelens had ontvangen. Voorop stelde spr. zakelijke bezwaren. De ligging van het terrein achten wij een bezwaar. Ook het verkeersobstakel, de tunnel, is een bezwaar. Is het nu gezond om zoolang er bezwaren zijn, geen bouwgronden te scheppen? Dit achtte hij niet juist. De obstakels zullen er eerder door verdwijnen. Een bezwaar is, dat er niets voor onderhoud is uitgetrokken. Ook hij betwijfelde of het in 20 jaar verkocht zal zijn. Ook in Bergen en Bergen aan Zee, gaat het met dergelijke terreinen niet zoo vlot.

Het verkavelingsplan onderwierp spr. voorts aan critiek, waarbij hij veronderstelde, dat over 8 jaar een andere verkaveling reeds noodig kan blijken. Spr. oordeelde met den heer Ringers dat er naar gestreefd moet worden de ondernemers te doen deelen in de werkverruiming. Dat dit mogelijk is kwam in de pers reeds naar voren.

Ook vreesde spr. overschrijding van de begroting. De kans daarop kan beperkt worden door sooveel mogelijk aan te besteden. Zelfs al worden verschillende dingen er uit genomen, dan achtte spr. het zakelijk nog een swak plan, maar moeten wij ons niet richten naar de moreels en sociale nooden. Als ik dit vardedig ben ik in goed gezelschap, ondanks mr. Langeveld's ontkennen.

Spr. besprak dan nood der werklozen en het beste wat hij hen gunt is werk. De hoogste werkgever zelde reeds; „8 dagen zult gij werken”. De regering wil ook leniging van den nood door het scheppen van werkobjecten. Nietegenstaande men de landbouwproducten niet kwijt kan, zet de regering met de zolderzeewerken door. Het Ned. Episcopaat dringt ook op werkuitvoering aan.

(De vergadering duurt voort.)

Ongecorrigeerd.

ALKMAARSCHE COURANT

" BOSCH - PLAN "

B e r g e r w e g

Gemeenteraad van Alkmaar 7, 9 en 10 nov. 1933

Gemeenteraad van Alkmaar

(Kort verslag).

Hedenmiddag te 1 uur vergaderde de raad onder voorzitterschap van den burgemeester.

Alwezig de heer Sietama.

De voorzitter wenschte den heer Venneker geluk met diens kooien bruiloft (applaus), waarna de heer Venneker eenige woorden van dank uitte.

Verder herinnerde de voorzitter aan het jubileum van den heer Van der Vegt, die gedurende 40 jaar de gemeente op belangrijke posten trouw en goed heeft gediend. (Applaus.)

De burgemeester wees er op, dat hij thans als Kamerlid deze functie overneemt in acht met die van burgemeester van een gemeente als Alkmaar. Een Kamerlid moet veel afwezig zijn en bovendien is 't niet goed, dat een burgemeester in sterke mate partijman is. Spr. heeft in verband met een en ander tegen 15 Januari aan H. M. de Koningin ontslag als burgemeester gevraagd.

De heer Govers betreurde het heengaan van den burgemeester, al hoopt hij, dat deze in zijn nieuwe functie bevrediging zal vinden. Spr. hoopte voor het vertrek van den burgemeester nog een en ander te kunnen zeggen. De heer Westerhof deelde mede, dat als raadsleden den burgemeester waardeerden. Het college heeft besloten vóór diens vertrek den raad gelegenheid te geven zich te uiten.

De heer Westerhof las daarbij het schrijven van Alkmaar aan den minister voor. Een hoofddambenaar van den minister zegde een spoedige beslissing toe. Waar het Nat. Arbeidssecretariaat hetzelfde gevraagd heeft, kan zijn stuk dus voor kennisgeving worden aangenomen.

Aan de Gemeentelijke avondschool voor lager nijverheids onderwijs werden voor het tijdvak van 1 October 1933 tot en met 30 September 1934 benoemd tot tijdelijk leeraar: voor bouwkundig teekenen de heeren A. Rauwerda, R. Rauwerda en H. Tauber, voor werktuigkundig- en smidsteekenen de heer J. Jongens, voor electra-techniek en electro-technisch teekenen de heer O. Vliesschers, voor vaktheorie zettten de heer P. A. de Munck en voor vaktheorie drukken de heer P. Schutte.

Als lid der commissie tot wering van schoolverzuim werd mr. O. C. B. van der Feen de Lille herkozen.

De raad besloot B. en W. te machtigen tot uitvoering in werkverschaffing van het plan tot bebossing van de terreinen aan den Bergerweg. Bepaald werd, dat een deel van het werk door B. en W. aan te wijzen in eigen beheer zal worden uitgevoerd en het overige deel zal worden aanbesteed, waarbij in hoofdzaak de werkverschaffingsloonen zullen worden betaald en voor een kleiner deel als bruggenbouw, rioolaanleg e.d. de loonen van het collectief landelijk contract.

Voorts werd bepaald, dat de arbeidsvoorwaarden voor de werkatelling en werkverschaffing zullen zijn, die welke zijn vastgesteld voor de uitvoering van werken in werkverschaffing gedurende het seizoen 1933—

1934 behoudens bevoegdheid van B. en W. om in die voorwaarden de wijzigingen te brengen, die noodig zijn voor de verkrijging van Rijks- en Provinciaal subsidie.

Aan B. en W. werd voor de uitvoering van het plan een crediet toegestaan van f 36.000 nader te regelen bij suppletore begrooting, waarbij zal worden beslist welk gedeelte van dit bedrag voor rekening van het grondbedrijf komt.

Zooals bekend, geeft het ontworpen plan buiten de bebossing met vijf jaar gelegenheid voor het maken van 148 kabel bouwterrein voor den bouw van villa's en landhuizen. In totaal is in het werk een bedrag van f 140.000 aan arbeidloon in werkverschaffing begrepen, waardoor ongeveer 150 personen gedurende ongeveer een jaar in werkverschaffing kunnen worden tewerk gesteld. Overloeps wordt buiten de werkverschaffing aan arbeidloon een bedrag van f 32.000 geraamd, een arbeid van ongeveer 1300 arbeidsweken, of 26 personen gedurende een jaar. Met de uitvoering van het werk kan na Kerstmis worden begonnen en begin Januari kunnen 100 werklozen te werk worden gesteld. De begroting van het werk bedraagt f 400.000, w.o. f 103.000 voor zandaanvoer, f 55.000 voor het graven van een lyster en f 72.000 voor boschaanleg. Het terrein is ongeveer 18.000 M2. groot en krijgt ongeveer 110.000 M2. bouwrijpe oppervlakte, waarvan de verkoopprijs op f 650 per M2. gesteld is. Bij de begroting is geen rekening gehouden met het bedrag van het eventueel te ontvangen Rijks- en Provinciaal subsidie.

De voorzitter deelde bij de behandeling van dit plan mede een telegram aan den minister van Sociale Zaken te hebben ontvangen, waarbij deze mededeelde, wel medewerking in principe te hebben toegezegd, maar meerdere begrotingscijfers wenschelijk achtte alvorens 't toekennning van subsidie te kunnen besluiten.

Namens de gemeente was daarop teruggetelegrafeerd, dat het plan alleen zou worden aangenomen onder voorbehoud van de Rijks-subsidie en er was tevens op gewezen, dat na toezegging daarvan de werklozen dadelijk aan den arbeid zouden kunnen gaan.

De heer Ringers heeft het plan becommenteerd en er o.a. op gewezen, dat men moeilijk op 1 Januari zal kunnen beginnen, daar wijzigingen in bestaande uitbreidingsplannen veel tijd eischen.

Spr. becommenteerd verder den opzet als deskundige en deelde o.a. mede, dat de waterafvoer daar onvoldoende zal zijn en de wegen onbegaanbaar zullen worden, zoolang de wegen nog niet geheel zijn opgebouwd. Er zal voor de wegen zeker f 100.000 noodig zijn. Spr. wilde ook de zandlevering, het graven van den vijver en het bovenbrengen der maalveldaarde aanbesteden. Spreker bestreed verder den exploitatie-opzet. De verkoopprijs zou bij goede wegen f 6 per M2. moeten zijn. Deze percelen kunnen slechts door zeer goed gesitueerden gekocht en bebouwd worden.

Een exploitatie-opzet van 20 jaar is veel te kort en de prijzen zijn hooger dan in andere gemeenten. Het grondbedrijf is met het vaderschap van dit boschplan niet gediend. Het was volgens spr. beter het plan terug te nemen en een natuurlijken prijs voor inbrenging in het grondbedrijf vast te stellen. Voor het tekort kan men voor werkverschaffing een crediet aan den raad vragen.

De heer Govers betoonde, dat de exploitatiecijfers onbetrouwbaar zijn en dat de minister niet zal meewerken als hij deze bijlage leest. Voor de rioolering zijn buiten van 30 c.M. wel te nauw. Het plan zal z.i. een grote slop voor de gemeente worden en voor het grondbedrijf in het bijzonder. Het is beter de bijlage aan te houden en nader te bekijken.

De heer Van Drunen had de bijlage met veel genoegen gezien.

De werkgelegenheid zal ook de bouwrijpheid ten goede komen. Voert men het plan niet uit, dan ontbreekt hier voldoende werkgelegenheid. Dit plan vraagt groote saamhorigheid van den raad in het belang der maatschappelijk misdeelden. Als B. en W. een plan voorstaan, is het niet de taak van bedrijfsdirecteuren en propaganda voor een afwijdend inzicht te maken. Deskundigen keurden deze plannen goed en ook de Alkm. Bestuurdersbond hoopt op uitvoering.

De heer Van der Vall betreurde het, dat de tegenstanders het plan niet uit het oogpunt der werkloosheid hadden bekeken. Werkten als dit zijn voor de werkverschaffing dringend noodig. Wij moeten uitbreiding zoeken in het polderland. Wil men menschen trekken, dan moet men hen natuurschoon in de onmiddellijke omgeving bieden. Dit natuurschoon kan men zelf maken. Al kost het geld, men moet de werklozen aan werk helpen. Zeshonderd arbeiders kunnen nu een jaar 17 weken arbeiden. Dat is ook een gemeenteplicht, vooral wanneer men daarbij geen groot risico looft. Dit boschplan is ook voor de werkgevers der bouwers van betekenis, al is het te begrijpen, dat vele grondeigenaren dit plan met leede oogen zien, omdat hun eigen grond daardoor minder gevraagd wordt. Voor dit complex kan reclame gemaakt worden en het is niet erg als de gemeente ten slotte geen winst maakt.

De tusschkwestie hier is slechts kinderspel vergeleken bij den toestand van Amsterdam. Wellicht kan men in het verkeer onder de spoorlijn eenige verbetering brengen.

Als de oppositie dit plan afkeurt, zullen wij met andere plannen voor de werklozen moeten komen. Spr. bepleitte ten slotte uit velelei oogpunt aanneming van het boschplan.

De voorzitter zeide juist bericht te hebben gekregen, dat de aankoop van grond van den heer Binnenwijzend door Ged. Staten is goedgekeurd.

De heer Keysper zeide dat de R.K.-fractie het terrein liever meer in het Z. deel der stad gezien had en ook de tunnel is nog een bezwaar. Spr. wees er op, dat er voor het bosch-onderhoud niets geraamd is en achtte ook den termijn van 20 jaar te kort. Spr. had bezwaren tegen het verbandingsplan en men moet ook den ondernemer meer werkkanalen geven. Als men het werk zooveel mogelijk aanbesteed maakt men de kans op tegenvalers kleiner. Dat is financieel een zwak plan maar wij moeten ook naar de werkloosheid kijken. Er wordt bij werklozen ontzettend geleden. Ook het Zuiderzeewerk was niet economisch en zonder risico.

Gemeenteraad van Alkmaar.

(Vervolg).

(De heer Keijsper vervolgt zijn rede). Ook the man in the street acht werkverschaffing beter dan steun.

Er zijn zakelijke bezwaren, maar als wij niets doen zijn wij ook geld kwijt. Een ander plan is er niet. Komt er een beter plan, van wie ook, dan vindt dit bij ons steun. 125000 gulden zal er meer aan M. H. betaald moeten worden, als het plan niet uitgevoerd wordt. Dit college heeft toch in het algemeen niet te klagen over negatieve belangstelling en in deze zwijgt men in alle talen. Resumerende vroeg spr. zooveel mogelijk uitvoering in aanbesteding en niet absolute vastlegging van deze verkaveling. Gaat het college daarmee accoord, dan slaat zijn fractie op het standpunt om terwille van den grooten socialen nood voor te stemmen.

De heer **W o l d e n o r p** verklaarde, dat hij met vreugdegevoelens de verschijning van de bijlage zag. Hij bracht hulde aan het college voor dit gevonden werkobject. Dank bracht hij ook aan de directeuren van takken van dienst voor de bij dit plan geloonde samenwerking. Van de oppositie had hij slechts een zwak geluid gehoord. Hij vroeg den heer **R i n g e r s** de fout van f 100.000 nader aan te geven. Zijn de bedrijfsdirecteuren soms koekebakkers?

Spr. was van meening, dat er wel eens een eind aan de crisis zal komen en verwacht, dat de gronden in 20 jaar verkocht zullen zijn. Men heeft dan ook objecten voor de gemeentebelasting.

In Breda heeft men een dusdanig kwartier slechts door een toegangsweg te bereiken. Men woont er zeker zoo ver van de stad als men hier komt te wonen. De meerdere inkomsten van de arbeiders komen voor 'n deel ook door verhooging van koopkracht den middenstand ten goede. Zelfs zonder rijkssteun zou spr. voor het voorstel steunen.

De heer **V e n n e k e r** verheugde zich over het plan, al was hij niet zoo enthousiast als de **Venneker**, die zelfs zonder subsidie voor wild stemmen. Spr. vroeg wat er waar is van de f 100.000 door den heer **R i n g e r s** genoemd. Voor spr. is de heer **R i n g e r s** geen koekebakker, doch hij vertrouwt er op, dat het college wel een bevredigend antwoord kan geven. Ook over het onderhoud vroeg hij inlichtingen, zich verklarende voor zooveel mogelijk uitvoering bij aanbesteding. Ook spr. beoogde het moreele voordeel van arbeid boven steun en wees op hetgeen in andere gemeenten gedaan wordt. Voorts oordeelde hij, dat men de financiële voordeelen niet mag onderschatten. f 125000 zal men aan steun er van moeten uitbetalen aan M. H., als het toch niet wordt uitgevoerd, die kunnen van het bedrag worden afgetrokken. Tevens oordeelde hij als de menchen / 5 per week meer inkomens krijgen, dan komt dit indirect aan den middenstand, zonder dat wij belasting behoeven te verhoogten.

Mej. **C a r e i s** oordeelde eveneens, dat het plan groote werkvermeerdering beteekent voor haar een belangrijke reden om er aan mede te werken. Ook zij besprak uitvoering de demoralisierende werking van de werkloosheid. De kritiek besprekende, oordeelde zij, dat niet elk plan altijd behoef tegen te vallen. Dit toont de bouw van de te groot geoordeelde gasfabriek.

Spr. oordeelde, dat het geld dat uitgegeven zal worden vruchten zal afwerpen in tegenstelling met steunuitgaven waar niets tegenover staat.

De heer **H o i j t i n k** herinnerde er aan, dat de raad zich een vorige maal zijn houding tegenover het plan had voorbehouden. Hij besteedt den heer v. d. **V a l l**, die aan de overzijde het recht had betwist om kritiek te leveren, omdat het werkverschaffing betreft. De werkverschaffing is een belangrijke kwestie, doch daaraan komt ook de heer **R i n g e r s** niet. Die wil een juistere cijferoorsprong. Het gevoel voor werkloosheid is niet alleen bij de overzijde. Het is voor ons even groot. Door zijn optreden in M. H. werken er meer menschen in de werkverschaffing, dan anders het geval zou zijn. Spr. is genogd zijn stem aan de bijlage te geven, ook met het oog op de werkverschaffing. Doch hij wilde het antwoord van het college op de vragen van den heer **R i n g e r s** afwachten.

Mr. **L a n g e v e l d** wist nog niet het men het plan zal noemen. Het is maar een verkaveling van stakken grond met een heersweg en een vijver. Spr. wees op de

spr. vroeg meningen of de geprojecteerden weg aansluit op den weg naar de Lindenlaan.

Het voornaamste ding is de weg door het plan. Wie rondrijkt in Waasenaar, ziet, dat juist in de kringen die men er verwacht, malaise heerscht. Spr.'s voornaamste bezwaar is de onzekerheid over de verbindingswegen. Zoolang de coöperatie met Bergen niet heeft plaats gehad, oordeelde spr. het onmogelijk zijn stem aan het voorstel te geven.

Ook de zijnen hebben het voorstel bezien uit het oogpunt van de werkverschaffing. Spr. past er voor om als hij tegenstand biedt, het verwijt te krijgen voor de werkloozen, niet het diepe gevoel meishun ellende te hebben.

De heer **V o g e l a a r** oordeelde het onjuist van den heer v. **D r u n k a**, te zeggen, dat de directeur van het Grondbedrijf pogingen heeft aangewend een bepaalde meening in den raad naar voren te brengen. Spr. sloot zich bij het betoog van den heer **H o y t i n k** aan. De raad die tot aankoop van den grond besloot is vrij van het boschplan.

De voorzitter: U had dit niet naar voren behoeven te brengen en in de voordracht staat het niet. De raad is volkomen vrij het voorstel naar eigen verdienste te beoordeelen.

De heer **V o g e l a a r** besprak de belangrijke bezwaren. Spr.'s vrees is, dat het plan op goedkoopse wijze is opgezet, opdat de raad niet te veel bezwaren zal hebben en dat men later een duurdere wegbehouding moet aanbrengen.

De heer v. **d. V a l l**: Dat zou opzettelijke misleiding zijn.

De heer **V o g e l a a r**: De heer **R i n g e r s** zal daar wel meer over zeggen. De werkverschaffing is een belangrijk punt. Het verschaffen van werk is oneindig beter dan steun, maar daarom mag men zich niet losmaken van de vraag, welke offers dit financieel vordert. Met dit plan verschuilt men de offers naar de toekomst en daarom wil de heer **R i n g e r s** een berekening van de normale kosten en van de uitvoering in werkverschaffing om het verschil in kosten terrein te laten afschrijven en het grondbedrijf met de normale kosten te belasten.

De heer v. **S l i n g e r l a n d**: Dat is de bedoeling.

De heer **V o g e l a a r** verwacht hier geen vestiging van Amsterdamsche forensen. **C a s t r i c u m** is daarop meer aangewezen. Spr. zal zijn stem van het antwoord laten afhangen.

Weth. **K l a v e r** kwam om kwart voor vier aan het woord en betogde, dat de oppositie z. i. nogal was meegevalen, gezien wat men had aangekondigd. De bezwaren van den heer **R i n g e r s** zijn al besproken in de commissie van bijstand en daar is reeds een nadrukkelijk antwoord gegeven. Spr. was van oordeel, dat de heer v. **d. V a l l** ten onrechte gezegd had, dat de heer **R i n g e r s** de waarde van het plan uit een oogpunt van werkverschaffing niet had genoemd. Deze had zelfs gezegd, dat het uit een oogpunt van werkverschaffing volkomen geslaagd was.

Spr. was van oordeel, dat Alkmaar een tekort heeft aan een bepaald soort grond voor bebouwing. Een boschpark is noodig om binnen de grenzen van de gemeente te bieden, wat gezocht wordt. De Alkmaarsche hout, het Heilooër bosch, de Haarlemmer hout, zijn bewaas aangelegd en geen resten van de natuurboschen van oud-Kennemerland.

Wat wij voorstellen werd door onze voorouders reeds voor jaren gedaan. De werkloosheid sleet zijn eischen. Dank bracht spr. aan 'hen, die aan het plan steun verleenden. Wordt dit of een soortgelijk werk niet aangenomen, dan zal er voor steun toch veel geld moeten worden uitgegeven. De groote stimulansen voor het werk is werkverschaffing. Volgens den heer **R i n g e r s** krijgt men als men slaagt een open bebouwing met verdwijning van het boschplan. Spr. verzekert, dat bij de uitgaaf van de grooten bepalingen komen dit alleen bebouwd mag worden wat noodzakelijk is en dat de bebouwing gespaard moet blijven.

De f 100000 meer noodig zijn om het plan uit te voeren, zoals het behoort te zijn, wisste spr. Een uitvoering, zoals de heer **R i n g e r s** die denkt, is niet noodig. Een andere opzet zit voor en er is geen sprake van, dat het plan te laag is opgezet. Wat is het plan te laag is opgezet. Wat is het plan te laag is opgezet. Het is niet mogelijk om te komen verstaan met eenzelfde werkverschaffing en een andere. Het is niet mogelijk om te komen verstaan met eenzelfde werkverschaffing en een andere. Het is niet mogelijk om te komen verstaan met eenzelfde werkverschaffing en een andere.

spr., dat f 400000 de som is, die het werk bij normale uitvoering zal kosten, volgens de berekening van de bedrijfsdirecteuren en ook de directeur van het grondbedrijf heeft zich met dit bedrag accoord verklaard.

Wordt het geheele werk in aanbesteding uitgevoerd, dan bereikt het college in de werkverschaffing niet het effect, dat het beoogt. Ook voor niet-vaklieden op dit gebied wil de gemeente iets bereiken met behulp van den directeur van plantsoenen. In contractloos wordt uitgevoerd, dat wat onder den directeur van publ. werken ressorteert. Het college heeft overigens geen bezwaar om nog nader te bezien of meer werk in aanbesteding kan worden uitgevoerd. Een natuurbosch van deze oppervlakte vraagt weinig voor onderhoud. De grasbermen worden wel voor de grasopbrengst gesnoeid. Ovetal breiden de steden zich in westelijke richting uit en in de directe omgeving van Bergen acht spr. de ligging gunstig. Bovendien is het moeilijk een andere plaats te kiezen.

De wethouder van het Grondbedrijf, de heer v. **S l i n g e r l a n d**, oordeelde, dat aan elke aankoop risico verbonden is. Het Lyceumkwartier werd als een stroop voorgesteld. De practijk keert, dat men er goed mede gebruik heeft. Particulieren hebben een gelijk plan in den Overdiepolder. Spr. juichte dit toe, doch dezelfde verwachtingen, die particulieren daar hebben, heeft het college voor dit plan. Met zekerheid kan niemand beweren, wat de toekomst zal brengen. Het onproductieve deel wordt niet in het grondbedrijf gebracht. Koel bij werkverschaffing meer, dan mag dit meerdere niet ten laate van het grondbedrijf worden gebracht. De directeur van het Grondbedrijf heeft bezwaar, doch niet de bedoeling het college moeilijkheden in den weg te leggen.

Steeds hoorde spr. van aannemers de wenschelijkheid, dat de gemeente gronden van f 5 moest scheppen voor landhuisjes. Spr. achtte het risico niet gevaarlijk en ergde toe er voor te zullen waken, dat het grondbedrijf al te zeer betaald wordt. Hij hoopte, dat de raad met algemeene stemmen het voorstel zal aannemen.

De heer **W e s t e r h o l**, wethouder van financiën, besprak de financiële zijde van het voorstel, er op wijzende, dat voor het geld, in steun uitgegeven, niets terug kwam. Hier heeft men een plan dat besparing geeft, ellende van werklozen opheft en iets blijvends achterlaat. De geprojecteerde weg houdt verband met een verkeersbrug. In lengte van jaren wordt zonder het boschplan deze grond niet geëxploiteerd. Het bezit kost dan geld. Dit plan brengt geld op voor kunstwerken. De brug die er komt, gaat van de kosten af. De percelen zijn niet te groot. In Heiloo is de koopprijs van 100 vierkante meter / 3000. Bij ons is de prijs belangrijk lager.

Met nadruk zei spr., dat als in het plan geen perspectief lag van financiële voordeelen, het zou stemmen niet hebben gehad. Particulieren komen niet naar Alkmaar voor een burgerhuis, zij werken liever in andere plaatsen. Het plan wordt nu door de gemeenteraad besproken. Een steun van spr. die van het boschplan verstaan inderwijde mede (Gelakt). Ook aannemers van de gemeente hebben plaats en te gaan nemen. Wij zijn genogd te weten menschen van buiten die ook hier wonen om steun, maar kunnen het niet weglaten. Tegenaar verzoeken de heer **B e l a n g** te komen betalen, moeten wij zeggen: welkom verandering. (Gelakt)

'' BOSCH - PLAN ''

B e r g e r w e g

Gemeenteraad van Alkmaar 7, 9 en 10 nov. 1933

Zoolang wij het kapitalistisch stelsel hebben, moeten wij zeggen: „het kapitaal hier”.

De voorzitter: Breng het maar bij mij thuis. (Hilariteit).

De heer W e s t e r h o f: Ik wil Alkmaar schooner hebben. Voorts wees hij er nog op, dat de ophooging van grond ook een middel is voor malariebestrijding. In Rochdale, gelegen in opgehoogd polderland, heerscht bij uitzondering malaria.

Spreek oordeelde, dat het belang voor de gemeente is dat men geen middel verwaarloost om goede belastingbetalers te trekken. Zelfs als op het plan / 200.000 tekort komt, dan wordt dit spoedig teniet gedaan door de vestiging van meerdere belastingbetalers. Men moet doorgaan de stad aantrekkelijker te maken. Het Nassaukwartier is door een garage bedorven. Met nadruk waarschuwde spreker tegen het plan te stemmen. Wie behoefte heeft den moreelen nood van de werkloozen te lenigen en behoefte heeft om de uitgaven van de gemeente te verminderen, gaat niet vrij uit als hij tegen dit plan stemt.

Spr. oordeelde, dat de aannemers blijk geven niet spoedig tevreden te zijn en wees op hetgeen in contractloonen bij aanbesteding, met steun van den raad op stapel is gezet in totaal een bedrag van 14 millioenen. Wij passeeren de bouwbedrijven niet. In dit plan is een groot deel in aanbesteding opgenomen.

De werklooze grondwerkers, een 100-tal, vormen maar 1/10 deel van het aantal werkloozen en een groot deel van het moreele zou dus verloren gaan, door alles aan te besteden. Het college is echter bereid te onderzoeken of meerdere onderdelen in aanbesteding zijn uit te voeren; mits het aantal te werk te stellen arbeiders niet kleiner wordt, deze via de arbeidsbeurs worden betrokken en de kosten voor de gemeente niet hooger worden.

Met nadruk verzocht spreker, met het oog op het groote belang, het voorstel met algemeene stemmen aan te nemen, waarbij hij verzekerde, dat het bosch zal blijven en dat zoo noodig het verkavelingsplan gewijzigd zal worden.

Door het plan wordt voor de gemeente / 110.000 uit te betalen steun bespaard. Het voorstel is dus een levensbelang voor Alkmaar. De vakcentrales zien met groote belangstelling de beslissing tegemoet. Ook de contactcommissie begroet het plan en vraagt alleen om het in contractloon uit te voeren. Dit laatste is niet mogelijk, omdat dit mindere rijkssubsidie beteekent.

Ten aanzien van de tunnel zeide spr., dat 10 Oct. het college een conferentie aan Bergen heeft gevraagd. Alleen de som is genoemd die de tunnel zal moeten kosten, doch de som, die van Bergen verwacht is wordt niet genoemd. Het college van B. en W. van Bergen achtte een bespreking niet vrucht dragend. Wij hebben kennis genomen van de bespreking in den Bergenschen raad en wij zullen de zaak in het teken van een streekplan stellen en meerdere besturen tot een bespreking uitnodigen. De tunnel daar is van groote betekenis en wij zullen ook het rijk er in kennen, omdat het ook een landsbelang is.

De voorzitter verleende het woord voor replieken.

De heer v. d. V a l l vroeg zich af toen hij zijn lijfblad onder de oogen kreeg, of hij had zitten te slapen, want daarin staat al, dat het plan is aangenomen.

Spr. wees er nog op, dat het publiek niet bij den vijver kan komen, hetgeen hij wenschelijk acht.

De heer R i n g e r s ging nog in op het betoog van het college en wel allereerst op dat van den heer Klaver. Spr. had de / 100.000 niet genoemd om het plan duurder te maken, maar omdat hij overtuigd is, dat het plan zooveel duurder zal worden en uit het antwoord is hem gebleken, dat hij niet ver af is met zijn raming. Alleen de trottoirs blijken / 35000 te zullen kosten. De wegbehouding kost meer en rioleering met wegputten zal noodig zijn. Spr. handhaafde, dat bij een geheele bebouwing het door hem genoemde hoogere bedrag noodig zal zijn.

In de commissie had spr. den directeur met de voorbereiding belast, gevraagd of men als een particulier met een dergelijk plan kwam, men dan ook genoegen nam met een dergelijke afwerking. Het antwoord daarop was „daar zouden wij niet aan denken”.

De heer v. d. V a l l: Dat is geen manier. De heer R i n g e r s: Het bewijst, dat men de zaak te sober heeft opgezet. Spreker acht het redelijk om / 110.000 die men aan steun begroot voor rekening van de gemeente te nemen en den grond voor het overige bedrag in het grondbedrijf te brengen.

Ook de kosten van de vijver dienen voor rekening van de gemeente te komen, omdat de vijver een algemeen belang is. Men wil wel een bosch gaan maken, doch heeft reeds plan met terrein, als het noodig blijkt, kleiner te maken. Dan blijft er voor het bosch niets over. In het Lyceumkwartier verkoopt men de huizen voor / 5000. Hier kost de grond reeds / 3200 en wordt het onmogelijk huizen beneden / 7500 aan te bieden. Zoolang men geen tunnel krijgt zal men de menschen er niet heen krijgen en blijft de groote concurrent het Heilooerbosch. Spr. heeft alleen gevraagd het werk aan te besteden, onder bepaling, dat ook ongeschoolden, aan te wijzen door de Arbeidsbeurs naar volgorde van inschrijving, tewerk zullen worden gesteld. Spr. vroeg overleg met de regering op welke wijze met dit werk de ondernemer kan worden ingeschakeld.

Wij gevoelen evengoed den nood van hen die op werk zitten te wachten, doch we willen de kosten laten drukken, daar, waar ze behooren. Ruim 8 maanden geleden stonden wij een crediet toe van / 113.000 voor een zenuwafdeeling en een zusterhuis, waarom is dit werk nog niet uitgevoerd?

Besprekingen met het college zijn gehouden voor werken in den Overdiepolder. Een kleine wijziging in het uitbreidingsplan is noodig. Ook hier werd dit goed gevonden, dan willen zij den grond voor 'n vaart en het geld dat het graven machinaal zou kosten ter beschikking van de gemeente stellen. Dit zou ook werkverruiming geven. Men wil daar bouwen, waarheen de trek van de menschen is. Voor de bouwindustrie beteekent hier medewerking vooruitgang.

Een gemeentelijke contactcommissie, die zich bemoeit met aanleg van wegen en rioleeringen waarover de heer van Drunen sprak, kent spreker niet. Zoolang de tunnel er niet is, zal alles daarop stagneeren. Daar zit ook een staatswerk in en spr. vond de tunnel belangrijker dan het geheele boschplan.

Ook de heer G o v e r s repliceerde en stelde de vraag of men er alleen huizen krijgt zonder garages.

De heer K e i j s p e r merkte nog op, dat hij het verschil niet groot heeft geoordeeld. Hij vond het echter gewaagd om reeds dadelijk verlies te incasseren. Spr. was niet bevredigd, ten aanzien van het onderhoud en de ligging, doch verklaarde zich voor het plan, gezien de toezegging.

Mr. L a n g e v e l d verzocht den weg nog niet vast te stellen.

De voorzitter: Die is in overleg met het Rijk en Bergen aldus gebouwd.

Wethouder K. a v e r diende van antwoord. Hij oordeelde, dat de heer Ringers vergeten had, dat hij gezegd had, dat volgens het idee-Ringers er hooger kosten zullen komen.

Het plan in het ontwerp kan niet duurder worden. Onderhoud zal eenige kosten met zich brengen, doch dit is een object van werkverschaffing. Voorts betoogde hij nog dat een tewerkstelling als door den heer Ringers aangegeven, onwettigheden zal geven.

Weth. W e s t e r h o f merkte op dat noch de wethouder van het grondbedrijf noch de bilijkheid vordert om de / 100.000 in mindering te nemen. De werkelijke kosten moeten in het grondbedrijf worden gebracht. Meer niet. Spr. betoogde nog dat de kostprijs per perceel lager wordt dan in Helloo en dat zoo noodig, als de tijd het vordert, iets van het boschideaal zal moeten worden prijsgegeven. Over den bouw van de zenuwafdeeling en het zusterhuis onstonden verdragingen bij Ged. Staten.

De voorzitter zeide nog dat de volgende week een wijzigingsvoorstel komt.

Wethouder W e s t e r h o f zeide, dat de plannen van Nooit Gedacht de mogelijke medewerking ondervinden. Voorts oordeelde, hij dat de badplaatsen, die door autobezitters bezocht worden, veel meer belang bij de tunnel hebben. Wij zijn bereid mede te betalen. Spr. hoopte dat de nieuwe fase een oplossing zal brengen en deelde voorts nog mede, dat de geprojecteerde weg voldoende is voor autoverkeer. Bewoners, autobezitters, kunnen er dus komen.

De voorzitter zou zich bedenken al hij het plan in een vergadering van een bouwgrondmaatschappij moest verdedigen.

Men moet het plan echter bezien uit een oogpunt van werkloosheidsbestrijding en dan over bezwaren heen stappen. Ook de weg naar het sportpark is goed gebleken. Door dit plan verschaffen wij veel werk. Als het werk is uitgevoerd en er wordt 'n het geheel niet gebouwd, dan hebben wij tenminste een bosch. Een aantal percelen zal echter zeker verkocht worden. Spr. heeft het plan gesteund uit een oogpunt van werkverschaffing.

De heer V o g e l a a r legde namens de oppositie een verklaring af en oordeelde dat aan de bezwaren over de verdeling van de kosten is tegemoet gekomen. De zijnen zullen dus voor stemmen.

Het voorstel werd z. h. sl. aangenomen.

De voorzitter verheugde zich er over, dat het voorstel met algemeene stemmen aangenomen is.